

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

„Država sem jaz!“

Prodiranje ekstremističnih idej z leve in desne v notranjo in zunanjo politiko držav Evrope in ostalega sveta uveljavlja v praksi vedno nove posledice, ki nam ustvarjajo skrajno temne poglede v bodočnost. Boljševizem in fašizem sta namreč še vedno v razvojnem stadiju in nista še dosegla končnih oblik, zlasti fašizem ne. Zdi se, da sami njuni ustanovitelji in ideologi niso sprva pričakovali vsega, kar ustvarjata in bosta morda še ustvarila. Čisto gotovo pa je, da si zlasti pri nas ljudje še niso čisto na jasnem, kam vodi ta pot razvoja in ne vidijo strašnih prepado, ki se vsak dan bolj širijo in poglobljajo. Med največje nevarnosti, ki lahko postanejo usodne ne samo za posamezne narode, marveč za cele dele sveta in naposled za celokupno človeštvo, moramo pa šteti v prvi vrsti militarizacijo po vzorcih stare Špate, seveda obogateno z vsemi modernimi vzgojnimi in tehničnimi izsledki dvajsetega stoletja.

»Fašizem ni izvozno blago!« je dejal pred leti Mussolini, a se tega dognanja, žal, ni držal in je njegove ideje pridno eksportiral v razne države, zlasti v Nemčijo. »Fašizem je podlaga za novo, boljše ureditev sveta in mednarodnih odnošajev!« je dejal isti ob drugi priliki, dasi je s tem preklical prvo ugotovitev. Primer Nemčije je pa dokazal, da je fašizem prav lahko izvozno blago, da pa ne more biti nasprotno nikoli podlaga za novo in zlasti ne boljše ureditev mednarodnih odnošajev. Obe glavni fašistični sili v Evropi, Italija in Nemčija, sta si danes bolj nasprotni, kakor n. pr. dve državi najrazličnejših notranjih sistemov! In že tu, na prvem primeru, je fašizem pokazal ne le, da ne more biti podlaga za druženje, ampak je celo že sam po svojem glavnem bistvu razdiralna sila v mednarodnih odnošajih. Ako je pa fašizem razbil že dobre odnose med prvima dvema fašističnima državama, kakšen razdor bi še ustvarilo splošno pojaščenje Evrope ali celo vsega sveta! Fašizem je po svojem osnovnem bistvu imperialistično-ekspanziven, imperialistični ekspanzivizem je pa že sam po sebi izvor vseh mogočih usodnih konfliktov. Dokaz: eliminirajmo danes iz evropske politike zunanjo politiko Italije in Nemčije, pa bomo tisti hip spoznali, da se dajo vsi ostali problemi na mah rešiti v najlepši mednarodni harmoniji!

Da se pa fašizem tudi sam zaveda svojih imperialistično-ekspanzivistčnih teženj in je takorekoč njih slabostni suženj, dokazuje prav omenjena militarizacija! Namesto da bi se svet stvarno in miselno demilitariziral, kakor je določil mir po svetovni vojni in kakor je hotela razorožitvena konferenca, smo doživeli v Italiji strašno stvarno in miselno militarizacijo, ki bo po samih Mussolinijevih besedah spreminila ves italijanski narod v vedno na pohod pripravljeno vojsko. Mednarodni tisk je pa pravilno povedal, da Italija pri tem ne bo ostala osamljena in bo njen primer v kratkem prisilil tudi druge države na pot, ki bo sledila italijanski. Danes, ko je poteklo po novem italijanskem zakonu o militarizaciji celokupnega italijanskega naroda komaj nekaj tednov, se je ta temna napoved že uresničila na Poljskem. Poljska je sedaj izdala italijanskemu zelo podoben zakon o militaristični vzgoji vsega prebivalstva od otrok do 60-letnikov, in celo ženska od 19. do 45. leta! Da pa Nemčija in Madžarska, ter v neki meri tudi Avstrija, tako militarizacijo že izvajajo, dasi brez zavednega javno razglašenega zakona, ki

Preorientacija romunske zunanje politike

senzacionalne vesti o spremembi Tatarescove vlade, v kateri ni več Titulesca — Titulescu morda vendar še ostane zunanji minister

BUKAREŠTA, 3. oktobra. Kar se je že skoraj dva mesece napovedalo, se je zgodilo: Tatarescova vlada je odstopila. O tem odstopu so se kolportirale najrazličnejše trditve, zdi se pa, da je najbolj verjetna ona verzija, ki pravi, da ni nastala kriza samo zaradi potrebnega razčiščenja v liberalnih vrstah, marveč še bolj zaradi spremembe kurza zunanje politike. Zatrjuje se namreč, da je nastal razdor med tendencami dosedanjega zunanjega ministra Titulesca in nekimi drugimi faktorji. Mimo tega je pa Titulescu tudi sam bil zelo nezadovoljen zaradi razvoja dogovorov v Ženevi in je prav za prav on zahteval razčiščenje. Zaradi tega se je pričakovalo, da bo Titulescov položaj v vladi, ki naj bi se po tej demisijski sestavi, še okrepil, kar se pa, kakor izgleda, ni zgodilo in je nasprotno Titulescu ostal izven nove vlade.

Nekateri zatrjujejo, da pomeni ta sprememba obenem tudi spremembo Romunije v zunanji politiki, ker ni zadovoljna z vstopom sovjetske Rusije v Društvo narodov in z zblizevanjem med Francijo in Italijo. Zdi se celo, da se pojavljajo v Romuniji zelo močne tendence za opustitev francoske orientacije. Pri tem ima svoje prste vmes tudi Poljska, ki bi Romunijo na vsak način rada pridobila za politiko svoje grupacije. Kako se bodo nadaljnji dogodki razvijali, pa zaenkrat še ni mogoče vedeti.

Vladna kriza se je zaenkrat rešila tako, da je Tatarescu prevzel začasno poleg ministrskega predsedstva tudi zunanje ministrstvo in ministrstvo za oboroževanje. Prosvetni minister je postal Angelescu, notranji minister Inculez, prometni minister Franotović, vojni minister general Paul Angelescu, kmetijski

minister Manulescu-Struga, minister za državna posestva Sassu, finančni minister Slavescu, minister za narodno zdravje Costinescu, minister za vere Lapadatu, minister za delo Nistor, minister za propagando pa Diamandi. V novem kabinetu je 6 državnih podtajnikov, med njimi Radulescu v ministrstvu za zunanje zadeve. Izpadla sta torej samo Titulescu in trgovinski minister Teodorescu.

ŽENEVA, 3. oktobra. Bivši romunski zunanji minister Titulescu je izjavil, da bo morda še vstopil v novo Tatarescovo vlado kot zunanji minister, a ta vstop je odvisen od raznih garancij, ki jih je pisмено zahteval od ministrskega predsednika. Odgovora pa Titulescu še ni prejel. Končno se bo to vprašanje rešilo šele tedaj, ko se bo čez nekaj dni vrnil v Bukarešto.

Težki dnevi nemirne Španije

STRAH PRED PREVARNIMI NAME RAMI NA VSEH STRANEH. LERROUX NOVI MANDATAR.

MADRID, 3. oktobra. Odstop Samperove vlade je povzročil v vsej Španiji veliko nervoznost, ki se je povečala še zaradi vesti o nameravanem prevratu s strani vojske. Prekinile so se namreč nenadoma vojaške vaje in vse čete so se vrnile v svoje garnizije. To je dalo povod za vznemirjenje, ki se je stopnjevalo še zaradi tega, ker so bile tekom noči zasedene vse javne zgradbe, kakor tudi razna privatna poslopja, med njimi celo uredništvo glavnega glasila katoliških agrarcev »El Debate«. Nato je pa bilo po vsej državi razglašeno alarmno stanje. Tudi v političnih krogih se priznava, da je položaj zelo kritičen in je prispela Španija v najbolj nevarno razdobje. Pričakuje se, da bodo skrajni levčarji poizkusili izzvati revolucijo, saj je dobro znano, da so zelo oboroženi in pripravljeni. Istočasno pa proti nevar-

nost tudi z desnico, ki je prav tako oborožena. Edini rešilni izhod bi bil razpust parlamenta z razpisom novih volitev, čemur se po Zamora upira, ker se boji posledic, ki bi jih volitve izzvale.

MADRID, 3. oktobra. Po včerajšnji avdienci voditeljev strank je predsednik Alcala Zamora poveril voditelju radikalov Lerrouxu mandat za sestavo nove vlade. Mandatar bo skušal sestaviti vlado, ki bi se v cortesu opirala na večino z desničarsko tendenco. Sam misli prevzeti tudi vojno ministrstvo, negotovo pa je še stališče voditelja konzervativnih katolikov Gila Roblesa. Ako bo ta sodelovanje odklonil, bo sestavil Lerroux vlado brez katolikov. Položaj tako še ni razčiščen in številčno razmerje sil v cortesu močno rešitev prej ovirajo kot pospešujejo.

Sporazumevanje med Francijo in Italijo

PARIZ, 3. oktobra. Pogajanja za pripravo terena za Barthoujev obisk pri Mussoliniju v Rimu so v polnem teku. Z vso naglico se skušajo najti vsaj začasne rešitve najnujnejših vprašanih sodelovanja med Francijo in Italijo, ker je zmagalo prepričanje, da se vsa vprašanja še ne dajo rešiti in se najbrže tudi na samem sestanku v Rimu ne bodo dala. V glavnem gre sedaj za to, da se rešijo ona vprašanja, ki se tičejo samo Francije in Italije, nato pa ona, ki zadevajo

splošno evropsko politiko, predvsem pa odnose med Jugoslavijo in Italijo. Datum Barthoujevega prihoda v Rim še sedaj ni uradno javljen, zdi pa se, da se bo Barthou odpeljal na obisk v Italijo med 20. in 25. t. m.

Sprememba sovjetske ustave

RIGA, 3. oktobra. Že v teku tega meseca bi se moral sniti v Moskvi sedmi sovjetski kongres, je pa sedaj odgojen na nedoločen čas. Pripravljajo se volitve krajevnih sovetov, pri katerih bo sodelovalo okoli 90 milijonov volilcev. Iz teh krajevnih sovetov bo sestavljen kon-

gres, pomeni to nič več in nič manj kot to, da je fašistična »država« vodja s svojo ozko določeno kliko, v kateri niti člani fašizma niso s oodločujoči, marveč samo ukaze izvršujoči del, kar velja enako tudi za boljševiško »državo«. S tem pa se vračamo tja, kjer smo nekoč že bili, v čase, ko je francoski kralj dejal: »Država sem jaz!« Danes imamo že celo vrsto držav, v katerih so »država« Mussolini, Hitler, Stalin, Schuschnigg in ne italijanski, nemški, ruski, avstrijski narod! Ako kdo o tem še ni razmišljal, mu to toplo priporočamo!

Vse to pa pomeni poleg načela fašizma, da je država več kakor narod, tudi drugo, da je narod samo instrument države, kateri mora služiti brez pravice soddločevanja za uresničevanje njenih ciljev, v tem primeru imperialistično-ekspanzivistčnih. Ker pa država ne more biti nekaj imaginarnega in po fašističnem načelu tudi ni instrument naroda, ampak je narobe, narod instrument dr-

gres, ki se bo sešel začetkom januarja prihodnjega leta. Glavna naloga kongresa bo sprememba sovjetske ustave, ki je postala potrebna zaradi vstopa sovjetske Rusije v Društvo narodov.

DOUMERGUEOVE ZAHTEVE.

PARIZ, 3. oktobra. Doumergueov načrt spremembe ustave je sedaj v glavnem odvisen od zadržanja članov njegove vlade. Dočim je Tardieu čisto na njegovi strani, skušajo radikali iztisniti ob tej priliki zase razne koncesije. Zlasti se radikali upirajo zahtevi, da bi smel predsednik republike brez dovoljenja senata razpustiti parlament. Zdi se, da je Doumergue pripravljen v nekih vprašanjih popustiti, v drugih pa bo kljuboval tudi radikalom. Ako mu ne uspe doseči sporazuma, bo zahteval razpust parlamenta ali pa bo odstopil.

FRANCOZI IN VZHODNA KITAJSKA ŽELEZNICA.

LONDON, 3. oktobra. Iz Mandžurije poročajo, da je tamkajšnja vlada odbila zahteve po odškodnini za francoske pravice pri vzhodni kitajski železnici. Mandžurska vlada je odgovorila francoski, naj stavi svoje zahteve sovjetski vladi, ki je s pravnega stališča odgovorna za dolgove, ki so nastali z gradnjo te železnice.

NOVO LATINSKO BRATSTVO.

RIM, 3. oktobra. Danes so prišli sem na obisk francoski letalci. Na letališču Centocello pri Rimu se je zbralo k sprejemu mnogo državnih podtajnikov, fašističnih voditeljev in več tisoč ljudi, ki so Francoze sprejeli v znamenju zblizevanja med Francijo in Italijo.

OBSEDNO STANJE NA KUBI.

HAVANA, 4. oktobra. Kubanska vlada je odkrila veliko komunistično zaroto, ki je pripravljala prevrat in razglasitev sovetov. Med ukrepi, ki jih je vlada izdala proti komunističnim nameram, je tudi proglasitev obsednega stanja v dveh pokrajinah.

LETALSKA NESREČA.

LONDON, 3. oktobra. Angleško letalo proge »Stapleforde — Le Bourget« se je ponesrečilo. Vseh sedem potnikov je mrtvih. Med mrtvimi so trije Angleži, trije Francozi in en Američan.

JUSTIFIKACIJA KOMUNISTOV.

SANGHAI, 3. oktobra. V Fungčungu so justificirali 15 komunistov, ki so bili obsojeni na smrt zaradi komunistične propagande in organiziranja komunističnih čet.

Dnevne vesti

Žalostna zgodba mlade šivilje

S pridnimi rokami je težko služila vsakdanji kruh 24-letna šivilja Štefka Z., stanujoča v Slovenski ulici. Šivala je pri raznih mojstrinjah, pa tudi po domovih in si zaslužila toliko, da se je komaj skromno preživljala. Že pred 5 leti se je seznanila z nekim fantom in se je iz njune prvega srečanja razvila topla ljubezen. Izpočetka je njen izvoljenec, ki je po poklicu trgovski pomočnik, imel dobro službo, pozneje pa je postal trgovski potnik. Na svojih potovanjih je marsikaj videl in se je tako tudi njegovo srce ohladilo do prej tako ljubljene Štefke. Štefka vsega tega ni slutila in je slepo verjela fantovim besedam, ko se je oglašal pri njej. Preteklo nedeljo je prišel zopet in ostal nekaj dni v Mariboru. Predsinočnim sta s Štefko sedela v parku na klopi, in se pogovarjala o tem in onem. Štefka je imela v ročni torbici 150 Din, ki jih je imela pripravljene, da bo plačala gospodinjino stanovanje. Boj hladno kakor drugokrat se je onega večera poslovil od nje njen izvoljenec. Drugo jutro je Štefka, ko je hotela plačati stanovanje, opazila, da ji je zmanjkalo ves denar iz ročne torbice. Prepričana je bila, da ga ni mogla nikjer izgubiti in ker ni bila z nobenim drugim skupaj, da ji ga ni noben drug ukradel kakor on, ki ga ima rada. Vse bi še bila pretrpela, samo tega ne, da je njen izvoljenec postal ta in da ji je ukradel krvavo zasluženi denar, ki ga je imela pripravljene za stanovanje. Ta zavest je mlado šiviljo popolnoma strla. Štefka je obupala nad svojim življenjem. Včeraj popoldne se je podala na dravsko brv in skočila ob desnem bregu v Dravo. Ker pa je bila voda na tem mestu plitva, jo niso pogoltnili valovi. Pri padcu z brvi si je zlomila desno nogo v gležnju in so jo neki mladi fantje potegnili na breg. Poklicani reševalci pa so jo prepeljali vso obupano v mariborsko bolnišnico, kjer so ji nudili prvo pomoč in tolažbo zdravniki.

Iz srednješolske službe. Na realno gimnazijo v Mursko Soboto je premeščena suplentka Anica Jančičeva; suplentka Emica Dempičeva pa je premeščena iz Murske Sobotice na gimnazijo v Negotin.

Smrt črnega umetnika. V Zagrebu je umrl pretekli ponedeljek g. Bogoslav Jošt, predsednik zagrebske Delavske zbornice in tajnik centrale zveze grafičnega delavstva. Pokojnik je bil eden najposobnejših in najbolj ugleden funkcionar organizacije naših grafičarjev ter obenem najvidnejši in najuglednejši voditelj delavskega gibanja. Za stavca se je izučil v Zagrebu, nato pa prepotoval skoro vso Evropo. V mladih letih je že pričel delati na nacionalno-političnem polju in je bil tudi član revolucionarne omladine. Pokojnik je bil tudi pisatelj ter je napisal mnogo podlistkov za razne liste, veliko število raznih socialnih razprav in 4 drame iz delavskega življenja za delavske odre. Sodeloval je pri raznih listih in je bil urednik mnogih delavskih glasil. Zapušča globoko nžaloščeno ženo ter nedoraslega sinčka in hčerko. Z njegovo smrtjo je nastala globoka vrzel v delavskih organizacijah in mu bo težko najti vrednega naslednika. Časten mu spomin!

Poroka. V Ljubljani sta se te dni poročila g. dr. Branko Verčon, odvetniški pripravnik pri mariborskem odvetniku g. dr. Slavku Fornazariču in gdčica Milena Engelmanova, vzorna sodelica iz znane Engelmanove rodbine. Mlademu, simpatičnemu paru želimo tudi mi vso srečo v novem življenju!

Dnevni red prve redne seje mestnega sveta. Na drugem mestu poročila, da bo v torek 9. t. m. ob 18. uri prva redna seja mestnega sveta mariborske mestne občine v mestni posvetovalnici. Sejo je sklical župan g. dr. Lipold. Dnevni red je naslednji: poročilo predsedstva, prenos poslova iz kompetence mestnega sveta na stalni odbor in določitev odborov v smislu § 69. zakona o mestih ter volitev odborov, ustanovitev stalne pristojnosti predsednika, izvolitev dveh članov mestnega sveta za podpisovanje v poslih, ki obvezujejo mestno občino, nadalje priključitev okoljskih občin k mestu in

poročila odsekov. Poročila prvega odseka obsegajo razne prošnje za sprejem v občinsko zvezo in razne personalne zadeve. Tretji odsek se bo na seji bavil z regulacijo Zrinjskega trga in regulacijo hodnikov na Aleksandrovi cesti. Po poročilih finančnega odseka bodo na seji razpravljali o računskih bilancah za lansko leto, o računskem zaključku mestnega električnega podjetja za predlansko leto, o dražbi stoječ na Glavnem trgu in o spremembi tržnega reda, nadalje o spremembah tržnih pristojbin, o zadvi bencinskih črpalk, o prispevku, ki ga bo mestna občina prispevala za tezensko postajališče ter o raznih drugih finančnih zadevah.

Seja mestnega sveta. Prihodnja seja mestnega sveta bo v torek 9. oktobra v mestni posvetovalnici.

Stranke, ki so izročile davčni upravi za mesto Maribor stare obveznice 2½% drž. loter. rente za vojno škodo v zame-nju v času od 1.—8. septembra 1934, se vabijo, da takoj dvignejo pri tej upravi nove obveznice osebno proti priznanici in oddaji ustreznih izvornih reverzov, in sicer v času od 8.—12. ure. Tudi ostali imetniki reverzov naj nove obveznice takoj dvignejo.

Veliko zanimanje za kmetijsko razstavo. Kako prav je storil odbor, ko je podaljšal kmetijsko razstavo za tri dni, je najboljši dokaz veliko zanimanje in sija-jen obisk. Doslej je obiskalo razstavo nad 6000 ljudi in niso v tem številu obiskovalcev vštete razne mariborske šole, ki so si tudi razstavo ogledale. Posebna strokovna komisija pa je že preteklo soboto ocenila razstavljeno sadje, ki so ga razstavile razne sadjarske podružnice iz obel mariborskih okrajev. Komisija je pri oceni upoštevala zunanost, okus in armo sadja, kakor tudi način pakovanja. Najboljšo oceno je prisodila sadjarski podružnici Sv. Peter pri Mariboru, Ruše, Sv. Ana v Slovenskih goricah, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Jurij ob Pesnici, Sv. Barbara v Slovenskih goricah, Spodnja Polskava in kmetijski podružnici Limbuš—Ruše. Prav dobro je ocenila razstavljeno sadje kmetijske podružnice Sv. Lovrenc na Pohorju, sadjarskih podružnic Slovenska Bistrica in Razvanje ter kmetijske podružnice pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Dobro oceno pa je prisodila sadjarski podružnici pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah.

Stroga kontrola glede računskih taks. Finančno ministrstvo je svojo akcijo glede plačevanja taks na razne račune izpopolnilo z novimi ukrepi. Vse davčne uprave so dobile okrožnico, naj finančni organi vsak dan nadzirajo obrate, lokale itd. in naj referenti te prestopke takoj kaznujejo in kazni izvršnim potom kar najhitreje poberejo. Med drugim se v bodoče bloki za te račune ne bodo več prodajali pri prodajalcih monopolskih predmetov na drobno, marveč jih bodo davčne uprave same in neposredno prodajale tistim osebam, ki morajo obvezno izdajati račune. Tako bodo davčne uprave lahko vodile strožje nadzorstvo nad tem, koliko blokov je kdo kupil.

Odvetniki niso zadovoljni z novo enotno tarifo. Te dni je bila v Beogradu plenarna seja Zveze odvetniških zbornic, na kateri so razpravljali o projektu nove odvetniške tarife in o pravilniku o višini honorarjev za odvetniške posle. Znano je, da so bile doslej veljavne na področjih odvetniških zbornic različne odvetniške tarife in da namerava ministrstvo uvesti enotne odvetniške tarife za vso državo. Na seji so zborovalci proučili vse načrte in sklenili, naj vsaka odvetniška zbornica še posebej prouči projekte in naj šele potem sporoči svoje mnenje zvezi, ki bo na skupni konferenci sestavila odgovor ministrstvu pravosodja.

Nenavadno maščevanje. Pri nekem posestniku v Prelaskem pri Sedlarjevem je služil dalj časa Fr. R. za hlapca. Zadnje leto pa France ni bil zadovoljen s plačo, ki mu jo je obljubil gospodar. Pri-bližal se je 1. oktober in z njim tudi slovo. Tega dne se je namreč hlapec France poslovil, in ker ni bilo gospodarja doma, sta napravila obračun z gospodinjo. Gospodinja pa mu je pri izplačilu odte-gnila neki znesek, kar je Franca silovito

razkačilo. Prišel je preklinjati, da so se fresli vsi ogli gospodarjeve hiše in se je v divji jezi skrivaj splazil tudi v klet, kjer je imel gospodar 17 polovnjakov vina. Poiskal je ključno in pričel odbijati čepe. Posledica je bila, da so bili v čet-rti ure prazni vsi sodi in so pričeli plavati po vinu v kleti. Šele proti večeru, ko je prišel gospodar domov, so opazili, da je bilo to maščevanje razžaljenega hlapca. Gospodar je prijavil zadevo orož-nikom, toda France je je naglo odkuril in ga doslej še niso izsledili.

Kugler in Kvaternik obsojena. Pred beograjskim sodiščem za zaščito države sta bila obsojena Zagrebčana Bojan Kugler in Evgen Kvaternik vsak na do-smrtno ječo in trajno izgubo častnih državljanjskih pravic, ker sta se pregrešila zoper zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

V izložbi palače banovinske hranilnice so razstavljeni krasni dobrotki dobrotelne tombole mariborskih podružnic CMD. Občinstvo si ogleduje sobno opremo, kuhinjsko opremo, kolesa, krasne slike in sto in sto drugih koristnih predmetov. Vse ugiblje, kdo le bo tokrat tisti srečnik, ki bo odnesel tri tisočake. V splošnem vlada za tombolo veliko zanimanje in je pričakovati, da bosta imeli podružnici CMD zaželjeni uspeh, kar jima je spričo plemenite naloge, ki sta si jo stavili, toplo želeli.

7. OKTOBRA 1934 gasilska veselica v gasilskem domu, Koroška 12.

Izobraževalni tečaj Ljudske univerze v Mariboru. Ljudska univerza namerava otvoriti tudi letos v večernih urah več izobraževalnih tečajev. Predvideni so začetni in nadaljevalni jezikovni tečaji iz slovenščine, srbohrvaščine, nemščine in ruščine. Nadalje se otvorita ob primernem številu udeležencev tudi tečaj iz fizike in slikarski tečaj. Priporinjamo, da poučujejo prvovrstne moči in da je učnina nizka. Tečaji se prične sredi oktobra. Pismene priglasbe sprejema g. Šumljak, Krekova 1.

Društvo »Šola in dom« ima svoj redni občni zbor 3. oktobra 1934 ob 20. uri v dvorani kina »Apolo«. Starši, pridite, da slišite poročila odbora in da prijavite svoje želje in nasvete!

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 5. oktobra se otvori spet kulturni dom Ljudske univerze. Pri tej priliki prosimo naše občinstvo, da posveti mnogim interesantnim prireditvam tudi prihodnje sezone potrebno pažnjo in interes. Obravnavala se bodo večinoma vprašanja, ki jih stavi naše sedanje življenje, ali ki osvetlujejo, vzeta iz preteklosti, naš sedanj položaj. Na prvem predavanju prihodnji petek obravnava najnovejše tehnične probleme — **električno prenašanje slik in brežično gledanje v daljavo** — g. inž. V. Šlebinger iz Ljubljane, ki si je nabral na tem področju mnogo znanja doma in v tujini. Razumevanje bodo olajšale skioptične slike in demonstracije.

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 4. t. m.: Ob 12.15: Comedian Harmonists na ploščah; 12.50: poročila; 13: čas, ciganski orkester na ploščah; 18: nekaj naših koračnic; 18.20: pogovor s poslušalci; 18.50: plošče po željah; 19.30: knjižni pregled; 19.50: čas, jedilni list, spored za petek; 20: »Obletnica podpisa reške resolucije«; 20.20: slavni violinisti na ploščah; 20.30: vokalni koncert ge. Josipine Sivčeve; 21: radio-orkester, vmes čas in poročila; 22.20: harmonika v duetu: Bergant in Hampl.

Grajski kino predvaja krasen vefilm »1000 in druga noč«. Krasen film, poln orientalskih skrivnosti, ki nam kaže vse tajne, veselje in razkošje harema. Ivan Mosjuhin v glavni vlogi.

Kino Union. Danes zadnji dan fenomenalnega veseli spored »Miki in Sili«. Od jutri dalje razkošna opereta »Valček za Tebe«. Louis Graveur, Camila Horn, Heinz Rühman, Theo Lingen in plesalka Marija Sezarina.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 3. oktobra: Zaprto.

Četrtek, 4. oktobra ob 20. uri: »Hlapci«. Prvič. Bloki veljajo.

Petek, 5. oktobra: Zaprto.

Sobota, 6. oktobra ob 20. uri: »Hamlet«. Red C.

Druga letošnja premiera bo v četrtek 4. t. m. Uprizore po dolgem presledku zopet Cankarjevo dramo »Hlapci«, tokrat v novi zasedbi in novi inscenaciji. Ni treba še posebej poudarjati, da morajo Cankarjeve uprizoritve na slovenskem odru biti vedno jedro vsakega dramskega repertoarja in bi jih moralo občinstvo kvitirati s posebno ljubeznijo. Letošnja premiera pade točno na dan petnajste obletnice prvega igralskega nastopa naše priljubljene prve igralka Elvira Kraljeva, ki je odigrala svojo prvo vlogo v mariborskem gledališču 4. oktobra 1919. Kraljeva igra pri tej prireditvi vlogo Lojzke in pričakujemo od ljubiteljev njene umetnosti, da v priznanje njenega 15-letnega truda obiščejo premiero v čim večjem številu. Režira gl. režiser J. Kovič, nastopijo pa Kraljeva, Savinova, Starčeva, Barbičeva, Gorinškova, Zakrajškova, Tovornikova, Furijan, Gorinšek, Nakrst, P. Kovič, Košič, Rasberger, Košuta, Blaž, Grom, Harastovič, Medven, Verdonik in Štanderker. Pri tej premieri veljajo bloki.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana »Franz Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Srečno Skopljel! Državna hipotekarna banka je odobrila mestu Skoplju posojilo v višini 35 milijonov Din. S tem denarjem bo mestna občina zgradila novo elektrarno, dve moderni osnovni šoli ter razne druge objekte.

100.000 dinarjev za razbojnikovo glavo. Naše notranje ministrstvo bo izplačalo onemu, ki je pripomogel, da je prišel v roke pravice zloglasni hajduk Babejič, ki je dolga leta strahoval samotne kraje na jugu naše države. Babejič je bil prejšnji mesec v gorah ustreljen.

Veliki Bečkerek se je prekrstil v Petrovgrad. Znano je, da so prebivalci Velikega Bečkereka postavili kralju osvoboditelju Petru I. krasen in lep spomenik, ki je eden največjih v naši državi. Preteklo nedeljo pa je imel mestni svet sejo in sklenil prekrstiti Veliki Bečkerek v Petrovgrad. Določena je bila posebna deputacija, ki bo šla h kralju in ga prosila, naj blagovoli potrditi zadevni sklep mestnega sveta.

Kratka zakonska sreča. Pred devetimi dnevi sta se v Sarajevu poročila neki Ethem Pajdžić in 16-letna Nuvejda Čević. Mladi par pa se je kaj kmalu skregal z zakonsko srečo in ker sta bila oba Mohamedove vere, sta se že po devetih dnevih skupnega življenja ločila. Prav gotovo sta Pajdžić in Nuvejda dosegla jugoslovanski rekord v hitrem spoznanju, da nista drug za drugega.

Nepoštena Malčka. Malčka P. je že stara znanka mariborske policije, pozna jo pa jo tudi v Ljubljani. Kakor marsikatera druga sovrstnica, je tudi ona kaj kmalu uvidela, da je življenje težko, vendar pa se ga da živeti, če tudi na nepošten način. Že pred leti se je skregala s poštenostjo, presedela marsikatero kazen ter se večinoma preživljala s prikupljivostjo svojega mladega telesa. Je pa Malčka brihtna ptička in si izbira samo take žrtve, ki imajo kaj v listnici. Sama pravi, da se je v tem že specializirala in je to spretnost pokazala tudi sinoči. Z nekim zagrebskim monterjem je popivala do policijske ure. Domov grede pa je med ljubezenskimi pomenki neopazeno segla v njegov žep in mu vzela listnico z 800 Din. Monter je Malčko prijavil policiji, ki jo je izročila sodišču.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 18 stopinj C, minimalna temperatura je znašala 9,9 stopinj C; barometer je kazal pri 17,7 stopinjah 736,8, reduciran na ničlo 734,6; relativna vlaga 77. Vreme je tiho in jasno.

Pomanjkljivosti našega radia

ŽE NACIONALNI INTERESI ZAHTEVA JO V MARIBORU PODRUŽNIČNO ODDAJNICO LJUBLJANE!

V zadnjem času smo doživeli v »Večerniku« nekakšno, sicer pohlevno in tiho polemiko o radiu. Nekdo se je oglašil in kritiziral dejstvo, da tudi Slovenci iščejo s svojimi aparati izključno le tuje, pred vsem nemške oddajne postaje in celo pri odprli oknih poslušajo razne prenapete nemške propagandne govore. Na to res potrebno kritiko se je pa oglašil drugi dopisnik in povedal prav tako trdno, a žalostno resnico, da so slovenski naročniki radia po obstoječem stanju prišlijenj zatekati se v okrilje nemških oddajnih postaj, ker naših jugoslovanskih ne slišijo ali pa skrajno slabo, drugih jezikov pa navadno ne razumejo.

Zdi se nam, da je ta drugi zadel tja, kamor bi morali usmeriti vsi vsa svoja prizadevanja. Pri nas v Jugoslaviji imamo tri oddajne postaje, kar je za državo s skoraj 15 milijoni prebivalcev odločno premalo, a kar je še bolj usodno, vse te tri postaje niso niti za eno samo tujo! Vse tri so mnogo prešibke, da bi jih mogli slišati nemoteno ali vsaj približno tako, kakor slišimo avstrijske, nemške, madžarske in mnoge druge. Naposled pa tudi glede programov ne morejo tekmovali z velikimi oddajnicami Evrope. Priznajmo čisto odkrito, da oddaja na primer Ljubljana čisto prav drugovrstne in celo tretjevrstne stvari. Tu menimo tudi nekatera zelo plehka ali pa enostransko usmerjena predavanja. Včasih imamo celo vtis, kakor da predava v našem radiu lahko vsak o čemerkoli, ne da bi bil za to kakorkoli zadostno usposobljen. Isto pa velja tudi za razne točke ostalega programa, dasi nasprotno nečemo zanikati tudi nekaj kvalitativnih točk.

Vendar vse to še ne bi bilo tako zlo, samo če bi slišali pošteno vsaj to, kar nam Ljubljana, Zagreb in Beograd nudijo; pa še tega ne slišimo, zlasti ne pri nas v Mariboru. Zaradi tega je nujno potrebno, da dobe naša glavna mesta močnejše oddajne postaje, obstoječe pa naj

se prestavijo kot relais-postaje v perifernična mesta! Ljubljanska v Maribor, ali pa naj se začasno postavi tu vsaj nova podružnična oddajna postaja. Maribor je namreč poleg vsega drugega še v takozvanem mrtvem pasu in je zaradi tega še bolj oškodovan. Tu slišimo Ljubljano dosti slabše, kakor jo slišijo izven mej Jugoslavije. Naročniki, ki tega ne vejo, prihajajo neprestano k radiooddalku naše mariborske pošte s pritožbami, a ta jim seveda ne more čisto nič pomagati.

O odpravi vseh teh nedostatkov se je govorilo že pred leti in vse je kazalo, da dobimo v Mariboru podružnično postajo ljubljanske oddajnice. V ta namen je bila tu tudi že posebna komisija, ki je dobila zagotovilo vse podpore s strani lokalnih faktorjev. Mimo tega je kmalu nato izvedla pošta neko akcijo med Mariborčani in okoličani za nove priključitve. Dejalo se je, da se bo podružnična postaja takoj postavila, ako se oglasi več novih naročnikov in obljubili so se jim celo brezplačno detektorji. Kolikor smo bili tedaj poučeni, vabilo ni ostalo brez odziva, zgo dilo pa se ni nič. Iz neznanih vzrokov je vsa akcija za podružnično oddajnico v Mariboru zaspala in še vedno spi.

Toda interesi naših naročnikov radia, še bolj pa naši nacionalni in nacionalno-prestižni interesi zahtevajo, da se spet predrami in dobi Maribor kar tako nujno potrebuje in kar ima n. pr. v Avstriji že vsako večje podeželsko mesto (Gradec, Celovec, Solnograd itd.) Druge države so žrtvovale vse, da še glas njihovih oddajnic sliši povsod, da doma in v tujini, tekmujejo neprestano s svetom in so na svoje uspehe ponosne, mi pa se moramo šele boriti za najprimitivnejše. Zato naj bodo te besede glasen klic vse zavedne mariborske in obmejne javnosti: Dajte nam v Maribor podružnično oddajnico Ljubljane! Priključite nas k našim oddajnicam, da ne bomo še nadalje prisiljeni vrteti iskalce le na nemške postaje!

Morilka lastne krvi

KAZENSKA RAZPRAVA PRED VELIKIM KAZENSKIM SENATOM.

Včeraj dopoldne se je zagovarjala pred velikim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča 24-letna služkinja Ana Poljakova z Brezove gore, obtožena hudega zločina nad lastno krvjo. Čeprav postavno kmečko dekle in vedrih lic, je Poljakova stopila sklonjene glave pred sodnike. Na prvi pogled bi ji človek ne prisodil, da ima pred seboj grodo detomorilko, ki, kakor je razvidno iz raznih spisov, že v svoji zgodnji mladosti ni kazala nič kaj prida. Hoda je v šolo, pa se ni naučila ne brati in ne pisati. Še mlada si je šla služiti kruh in je zadnje leto služila pri posestniku Martinu Čučku v Spodnji Voličini. Ker ni bila Ančka napačne zunanjosti, se je zagledal vanjo Čučkov 17-letni sin Milan. Vse to pa ni ostalo brez posledic, in prav te posledice so spravile služkinjo na zatožno klop.

Obtožnica očita Poljakovi, da je letos v avgustu zadržala svojega 4 mesece starega nezakonskega otroka in ga nato vrgla pod Sv. Barbaro v potok Rogoznico. Šest dni pozneje je narasla Rogoznica, naplavila trupelce in sta ga našla posestnik Franc Zelenko in njegov sin v bližini Ornikovega mlina. Sodna komisija, ki je raztelesila truplo, je ugotovila, da je bilo dečje močnje raste in ga je brezsrčna mati najprej zadušila, nato pa vrgla v vodo. Orožniki so kmalu ugotovili morilko lastnega otroka v osebi služkinje Ane Poljakove. Nekaj tednov pred porodom je namreč Poljakova zapustila Čučkovo hišo in se potikala okrog. Ljudem je pripovedovala, da ji je otrok umrl in so ga pokopali pri Sv. Andražu.

Pri razpravi je Poljakova skesano priznala svoje dejanje, vendar pa je tajila, da bi bila otroka najprej zadavila. Povedala je tudi, da ji je Čučkov sin obljubil zakon, ko pa se je čutila mater, so jo pričeli vsi poditi od hiše. Zaradi ne- prestanih šikan se je končno odločila in odšla drugam, preden je dala otroku življenje. Ker ni imela sredstev, da bi preživljala sebe in otroka, je skovala svoj

načrt in ga tudi izvršila, misleč, da bo ostal prikrit. Sodni senat, ki mu je predsedoval okrožni sodnik g. Zemljič in so mu prisodovali okrožni sodniki gg. Lenart, dr. Tombak, dr. Kotnik in Kolšek, je spoznal obtoženko v smislu obtožnice, ki jo je zastopal državni tožilec g. dr. Zorjan, za krivo in jo obsodil na tri leta težke ječe in izgubo častnih državljskih pravic za dobo treh let.

Obrtništvu in naši javnosti!

Objava Centralnega delovnega odbora »Obrtniškega tedna« v Ljubljani.

Težke gospodarske razmere ženejo obrtništvo v naravnost obupni boj za svoj obstanek. Resno nas opominjajo, da v teh časih težke preizkušnje ne smemo kloniti in prepustiti razvoja dogodkov in naše bodočnosti usodi, temveč s podvojenim, žilavim in vztrajnim delom pomagati k izboljšanju.

Da se dvigne v obrtniških vrstah stanovska zavednost, samozavest in optimizem, v javnosti pa vzbudijo simpatije in razumevanje za težnje obrtnika ter zanimanje za domače rokodelske izdelke, so vodilne obrtniške organizacije iz vse Jugoslavije na konferencah v Ljubljani in Zagrebu sklenile, da se priredi po vsej državi propagandni »Obrtniški teden« v času od 1. do 8. decembra t. l. Po sklepih in pooblaštilu omenjenih konferenc smo prevzeli dolžnost, da pripravimo in izvedemo prireditve »Obrtniškega tedna« v dravski banovini.

»Obrtniški teden« bo prireditve, ki naj rodi pozitivne uspehe vsemu našemu obrtnemu stanu. Nujno potrebno je torej, da se vsaj pri tej akciji manifestira stanovska solidarnost vsega obrtništva. Pozivamo zato vse obrtnike, organizacije in korporacije dravske banovine in vsakega poedinega obrtnika še posebej, da brez ozira na svoja načelna naziranja složno sodelujejo in pomagajo pri izvedbi te važne propagandne prireditve.

Obenem se obračamo na našo javnost, ki je vedno kazala razumevanje za potre

be in upravičene zahteve obrtništva s prošnjo, da tudi ona podpre to našo propagandno akcijo ter s tem pripomore k uspehu ne samo obrtništvu, temveč tudi nacionalni produktivni delavnosti sploh. Temelj narodnega blagostanja je krepak rokodelski stan!

Dva narodnoobrambna dneva

Poziv jugoslovanski javnosti!

Na stotisoče naših bratov in sester ječi še pod tujim jarmom. Težek, da, obupen je boj, ki ga bijejo za ohranitev svojih narodnih in človečanskih pravic. Nevarnost je velika, da klonijo pred silno premočjo.

Težki vzdih in obupni klici izgnancev in jetnikov, solze nesrečnih mater in žena, ki čuvajo ob osamelem ognjišču, prosiči in roteči pogledi osirotelih dečkov in deklic, prelita kri mučeniških mladeničev, tožbe in obtožbe skrbnih gospodarjev, ki vidijo, kako propada neizprosno z osebo posestjo naša narodna posest in kako izginja naša kultura in naš jezik, morajo zginiti srce slehernika izmed nas in morajo naiti odmev v zadnji vasi in koči. Dolžnost nas vseh je, da razmišljamo o usodi teptanega naroda in da mu tudi dejansko pomagamo. To nam vелеva naš narodni čut, to nam vелеva bratska ljubezen.

Zato so tudi naše osrednje kulturne in narodne organizacije na poziv društva »Braničor« sklenile, da naj se letošnji 10. in 11. november posvetita izključno narodno obrambnim dolžnostim. S prireditvami, ki naj se vršijo ta dva dneva po vsej naši banovini in pri katerih naj sodelujejo vsa naša društva brez izjeme, dokažimo, da sočustvujemo z našimi zatiranimi brati in sestrami in da jim stojimo složno vsi ob strani v težkem boju za narodni obstanek.

Osrednji prireditveni odbor, ki se je stvaril iz zastopnikov osrednjih društev in ki ima svoj sedež v prostorih društva »Braničor« v Ljubljani, Šelenburgova ul. 7-II., bo vsem društvom razposlal natančnejši program in navodila. Vendar jih že sedaj poziva, naj se z vneto pripravljajo, da bodo prireditve, katerih čisti donosi so namenjeni našim narodno-obrambnim svrham, dosegle zaželjeni uspeh tako v moralnem kakor tudi gnotnem oziru. Za vsa morebitna pojasnila naj se društva obrnejo na gornji naslov, kamor naj tudi predložijo svoje ev. nasvete in predloge, ki bi bili koristni za celokupno akcijo.

Z vneto in požrtvovalnostjo na delo pod geslom: »V bratski slogi za pomoč zatiranim bratom in sestrami!«

Društvo »Braničor«, Gasilska zajednica Dravske banovine, Jadranska Straza, Jugoslovanska ženska zveza, Jugoslovansko profesorsko društvo, Klub koroških Slovencev, Narodna obrana, Pevska zveza, Savez Sokola kralj. Jugoslavije, Narodno-obrambni odsek, Društvo »Soča«, Slovensko kat. akad. starejšinstvo, Starešinska organizacija »Jadrana«, Društvo »Tabor«, Jugoslovansko učiteljsko združenje, Združenje borcev »Boj«, Zveza kulturnih društev in Propagandni odsek zveze jugoslovanskih emigrantskih združenj, Družba sv. Cirila in Metoda, Hubadova pevska župa, Klub Primork, Zveza kmečkih fantov in deklet in združenje četnikov.

Ptuj

Ptuj in novi občinski zakon

Z novim občinskim zakonom o avtonomnih mestih je tudi za naše mesto, ki spada med štiri avtonomna mesta dravske banovine — Ptuj je dosegel avtonomnost leta 1889 — postalo vprašanje priključitve okoliških občin najvažnejše in za širše sloje ljudstva najzanimivejše. Okoliške občine pa se tudi tukaj kot drugod branijo na vse kriplje, da bi bile povečane razne dajatve in druge neugodnosti. Nedvomno pa je, da je korist priključitve za splošnost večja od škode, ki bi jo morda okoliške občine utrpale s spojitvijo z mestom; sicer pa ima zlasti občina Breg že čisto urbanistični značaj in je zaradi tega že dolgo v vsakem oziru navezana na mesto Ptuj.

Mestna občina ptujska je predložila banski upravi dve varijanti za priključitev okoliških občin k mestu, in sicer obsega prva varijanta na levi strani Drave:

Kot nimfa svežeg:

čuti se,

Kdor

Ki-Ki

bonbone je.

Kjerkoli si bodi Ki-Ki povsodi!

PROIZVOD: »UNION«, ZAGREB

predmestje Vičava, del Mestnega vrha z Ljudskim vrtom, na desni strani Dravi pa občino Breg s katastralnima občinama Sp. in Zg. Breg, katerima še pripad: vas Draženci. Po drugi, manjši varijanti pa bi se priključilo na levi strani Dravi isto kakor pri varijanti, na desnem bregu pa od občine Breg vse kar sega do potoka Studenčnice, ker ima ves ta de Brega popolnoma mestni značaj.

V ptujskem občinskem svetu bo po novem občinskem zakonu moralo šest občinskih svetnikov odložiti svoja mesta ker ne izpolnjujejo vseh pogojev, ki jih stavi zakon za občinske svetnike. — Mestni župan (sedaj predsednik občine) je zategadelj pri banski upravi že predložil njihovo razrešitev in predlagal njihovo mesto druge, ki zadoste novih določbam novega občinskega zakona za avtonomna mesta.

Automobilске vožnje Ptuj - Haloze. Automobilске poštne vožnje na prog. Ptuj - Sv. Vid - Sv. Andraž v Halozah - Sv. Barbara v Halozah - Borl - Markovč. - Ptuj se v tekočem letu zaradi pomanjkanja denarnih sredstev ne morejo uvesti. Upati je na izvedbo tega načrta še le, ko bodo prenehale te ovire.

Obrat v trgovinah. V zimskem delavnem času, in sicer od 1. X. do 31. III. se trgovine odprte od 7.30—12.30 in od 13.30—18. ure.

Poroka. V nedeljo 30. septembra t. l. sta se poročila v cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptuj Franc Onič, posestnik iz Podboča pri Poljčanah in Neža Pihlerjeva, hči posestnika iz Velovlaka. Nevesta je sestra znanega popularnega zdravnika dr. Pihlerja v Mariboru. Novoporočence: ma naše čestitke!

Kino. V sredo 3. in v četrtek 4. t. m., obakrat ob 20. uri film »V znamenju ljubezni«. V soboto 6. tm. ob 20. in v nedeljo 7. t. m. ob 18.30 in 20.30 »SOS Ledena gora«: polarna ekspedicija v Grönlandu.

Sport. SK Gradjanski : SK Ptuj 3 : 2 (1:1). V nedeljo 30. septembra t. l. se je odigrala prvenstvena nogometna tekma med SK Gradjanskim iz Čakovca in SK Ptujem. Izid tekme je vkljub sirovi igri moštva SK Ptuja 2, pri kateri sta bila dva člana SK Gradjanskega poškodovana, ugoden za poslednjega.

Sokolstvo

Člane Jezdnega odseka in tudi druge brate Sokola, ki se zanimajo za jahanje, vabim k predavanju brata Matka Kumra o temi »Teorija in osnovni pojmi o jahanju«, ki bo v četrtek 4. oktobra t. l. ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu. Za člane Jezdnega odseka je predavanje obvezno, ker kdor ne bo obiskoval predavanj, ne bo pripuščen k jahanju. Zdravo! — Načelnik.

Sokolski nastop pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Sokolska četa v Sv. Marjeti ob Pesnici ima v nedeljo 7. t. m. svoj letni nastop. Pri nastopu sodeluje tudi vojaštvo in pevsko društvo »Jadrana« iz Maribora. Po nastopu bo sokolska veselica s srečolovom in drugimi zabavami. Za izborna kapljico, mrzla in topla jedila ter domače gibanje preskrbljeno. Vsa bratska društva in prijatelje Sokolstva vabimo, da nas v prijetni Šmarjeti v čim večjem številu obiščejo. Avtobus vozi z Glavnega trga ob 13. uri. Vožnja za osebo 5 Din.

Dresiran avtomobil.

Rad bi vedel, kdo mi je tako imenitno zdresiral avtomobil, preden mi ga je prodal.

Kako to.

Čim privozim na kraj, kjer je senca ali tema, se kar sam ustavi.

Spominjajte se CMJ

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Kje je gospod Montelli?« je vprašal umetnik. »Bi mogel govoriti z njim? Z gospodom namreč, ki mi je danes jutraj poslal pismo in naročilo, naj napravim sliko.«

Na svoje vprašanje pa ni dobil razumljivega odgovora. Ženska je mrmrala nekaj v neznanem jeziku in umetniku je postala skrivnost še bolj zagonetna.

»Govorite morda angleški?« jo je vprašal.

Gledala ga je z neumnim nasmehom in očito ni razumela, kaj jo je vprašal.

»Ali pa morda francoski?«

Tudi sedaj je ostal izraz njenega obraza nespremenjen. Mrmrala je neke tuje besede, očitno s prosečimi kretnjami.

Ker je Degraw razumel malo italijanski, je poizkusil v tem jeziku svojo srečo, toda zopet brez uspeha. Ponavljal je torej edino besedo, ki sta jo oba razumela.

»Montelli? Montelli?« je klical, oziraje se pri tem okoli sebe.

Tedaj se mu je zazdelo, da ga je starka

razumela in ve kaj hoče. Pokazala je z roko najprej proti ulici, nato pa proti sebi, se poklonila ter položila roko na mapo, ki jo je slikar nosil pod pazduho. Nato pa ga je odvedla k mrliču.

Naposled mu je njena igra s kretnjami postala umljiva. Doumel je, naj bi napravil sliko mrtve. Priklonil se je, razgrnil mapo in se pri tem ni mogel braniti nekakega nerazločnega strahu. Ženska mu je prinesla mizico in stol, se zopet poklonila ter umaknila nekam v ozadje. Slikar je sedel, pripravil papir in začel opazovati predmet, ki naj bi ga bil naslikal.

Podoba, ki jo je videl pred seboj, je bila že kar tako sama po sebi dovršena umetnina. Tudi ako bi sam uredil posteljo, obleko, cvetice in sveče, ne bi bil mogel ustvariti harmoničnejše lepote. Bilo je vse urejeno tako, kakor je bilo treba in umetnik je moral samo nastaviti svinčnik.

Kar bi pa bil ob drugačni priliki izvršil čisto lahko, mu je postalo sedaj najtežja naloga življenja. Omahaoval je in se obotavljal, ker zagonetnost položaja ga je čisto zmedla. Kdo je bila neki ta mlada deklica? Kdo gospod Montelli? Kdo je starka? Za kakšno boleznijo je ugasnilo življenje temu prekrasnemu mlademu bitju, ne da bi bila zapustila vsaj naj-

manjšo sled svoje razdirajoče sile. Smrt ni vtisnila svojega znamenja niti fino oblikovanim rokam, ki so se odražale izpod nabrane odeje. Morda pa sploh ni umrla naravne smrti? Te misli nikakor ni mogel zadušiti. Potem se je spraševal ali žele morda sliko sorodniki in prijatelji, ali pa naj bi služila le oblastvom v namene, na katere ni hotel misliti. Tudi prisotnost ženske mu ni dajala nikakega pojasnila. Dozdevalo se mu je celo zelo verjetno, da je ta čudna starka uslužbenka policije in ne zaupnica svojcev tega nežnega in prekrasnega bitja, ki je ležalo mrtvo pred njim.

Naposled ga je motilo tudi veliko nasprotje med tistim kar je spadalo k sliki, ki naj bi jo bil naslikal in med ostalo opremo sobe. Oder je krasilo blago iz dragocene svile in fine mehke volne. Zraven pa so bile še bogate vezene in prelepe cvetice. Izven tega okolja, ki so razsvetljevale voščence, so pa bile le obledele in natrgane zavese, na tleh pa je stalo staro in zanemarjeno pohištvo. Vse to je pripovedovalo o veliki revščini in nezadovoljstvu. Samo okoli mrtve deklice sta gospodovala lepota in blagostanje.

Ob premišljevanju o tem nenavadnem doživljanju ga je prevzemalo vedno bolj

prepričanje, da vendarle nima policija z vso stvarjo nobenega opravka. Ako bi bila policija rabila zase kako sliko, bi bila poslala po fotografa ter bi si bila s tem prihranila razsvetljavo, cvetice in vse ostalo. Le kak sorodnik, prijatelj ali ljubitelj umetnosti si je najbrže hotel še te čudovite podobe na platnu, da ne izgine za vedno brez haska. Zato so ga bili torej naročili, njega, slikarja in mu vnaprej plačali, da se v strahu ne bi izognil te skrivnostne naloge. Vendar zakaj vse to skrivnostno početje? Zakaj ni nikogar v vsej hiši, ki bi mu mogel pametno odgovoriti na zadana vprašanja? Je to le naključje ali namen? Edino živo bitje, ki bi mu bilo moglo in morda tudi hotelo pojasniti vso to skrivnost, ga je po čudni okolnosti, ker mu je bilo vzor slike v njegovem ateljeju, prevec prese-netilo. To presenečenje mu je bilo vzelo za hip vsako besedo, in tako je izgnila priložnost izvedeti od nje pomen dogodka. Naj si to šteje v srečo ali nesrečo. Je bila to bogata, imenitna in rahlo-čutna dama morda prijateljica in ljubiteljica umetnosti in ga je ona poklicala? Zelo verjetno. Pa je vendar postajala uganka s tem še večja.

Tako je premišljeval in nepremično gledal negibni mrtvi obraz pred seboj.

Nagradno tekmovanje

V sobotni številki »Večernika« smo naše čitatelje opozorili, da bomo odslej vsak teden razpisali tekmovanje za najtočnejše pogodne rezultate tekem za podvezno nogometno prvenstvo LNP. Tekmuje lahko vsak čitatelj »Večernika«, tudi izven Maribora. Izpolnjeni kupon se pošlje uredništvu »Večernika«, Maribor, Gosposka ulica 11, najkasneje do sobote, dne 6. oktobra t. l. do 18. ure, in to v zaprti kuverti, na kateri naj bo še pripisano »Nagradno tekmovanje«.

Opozorjamo ponovno, da se bodo upoštevale samo rešitve na kuponih in one, ki bodo prispеле pravočasno!

Za prvo tekmovanje razpisujemo za tri najboljše rešilce naslednje nagrade: 1. par smučk, darilo sportne trgovine Bogomir Divjak v Mariboru, Glavni trg; 2. cigaretno dozo, darilo tvrdke L. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica; 3. pet vstopnic prvega sedeža za obisk kina »Union«, darilo g. Gjura Valjaka.

nad 7000 in je v Avstriji sedaj brez dela le še 101.688 delavcev in delavk.

Gospodarstvo se popravlja. Tajništvo Društva narodov je objavilo podatke o stanju svetovnega gospodarstva. Po teh podatkih je nazadovanje mednarodne trgovine prenehalo in se kaže že narahlo zboljšanje. Proizvodnja sirovin se je v primeri s prejšnjim letom povečala za 9 odstotkov, proizvodnja industrijskih izdelkov pa za 12,5 odstotkov.

Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je objavilo za dobo od 11. do 20. t. m. sledečo statistiko: (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega

leta). Otvoritveni konkurzi v dravski banovini 3 (1), savski, donavski in primorski 1 (1), vrbaski, moravski in vardarski 0 (0), drinski 0 (2), zetski, Beograd, Zemun, Pančevo 1 (0); razglašene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 4, savski, primorski in Beograd, Zemun, Pančevo 1, vrbaski, drinski, zetski, moravski in vardarski 0, donavski 2; končana konkurzna postopanja: v dravski 1, savski, vrbaski, primorski 0, drinski, moravski, Beograd, Zemun, Pančevo 2, vardarski 4, donavski 3; potrjene prisilne poravnave: v dravski banovini 5, savski, primorski, drinski, zetski, donavski, moravski, Beograd, Zemun, Pančevo 0, vrbaski 1.

Kupon št. 1

Ime tekmovalca:

Poklic:

Stanovanje:

Nedeljske nogometne tekme za prvenstvo LNP se bodo končale z naslednjimi rezultati:

Maribor : Hermes (v Mariboru)	/.....	polčas	/.....
Svoboda : Celje (v Celju)	/.....	polčas	/.....
Č. S. K. : Rapid (v Čakovcu)	/.....	polčas	/.....

Gospodarske vesti

Vodstvo Mestne hranilnice. Na zadnji seji občinskega sveta je bilo izvoljenih 6 članov v upravni odbor Mestne hranilnice. Te dni pa je imel upravni odbor hranilnice svojo prvo sejo in so bile na dnevnem redu tudi volitve novega vodstva. Za predsednika ravnateljstva je bil ponovno izvoljen g. Franjo Bureš, za podpredsednika pa g. Viktor Grčar. Za predsednika upravnega odbora je bil izvoljen ravnatelj Zadrugne zveze g. Vladimir Pušenjak, za podpredsednika pa g. inž. Dračar. V upravni odbor so bili nadalje izvoljeni še gg. trgovec Jakob Lah, odvetnik dr. Rapotec, uradnik pri OUZD Josip Petejan ter odvetnika dr. Karel Kieser in dr. Rudolf Juvan.

Olajšave za železniške nabavljajne zadruge. V zvezi z uveljavljenjem novega pravilnika o brezplačni in znižani vožnji na državnih železnicah za osebje državnih prometnih ustanov od 27. septembra je prometni minister sklenil, naj olajšave čl. 44. tega pravilnika veljajo samo v primeru: 1. da prodajajo zadruge svoje blago vsem uslužbencem prometnih ustanov; 2. da se čisti dobiček zadrug vrača zadrugnikom kot odstotna bonifikacija po količini in ne vrednosti kupljenega blaga.

Zaključek sadjarskega kongresa. Sinoči je bil v Sarajevu zaključen vsedržavni sadjarski kongres. Sprejeta je bila zahteva, da se osnujejo kmetijske zbornice in da se v bodoče ne smejo voliti za župane podeželskih občin trgovci, marveč kmetje. Na kongresu ni bila sprejeta nobena resolucija, marveč so sadjarji pooblastili poseben odbor, ki bo sesta-

vil resolucijo v snislu podanih referatov in jo predložil merodajnim činiteljem.

Za povečanje turističnega prometa med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Bivši češkoslovaški prometni minister in delegat Češkoslovaške na zasedanju gospodarskega sveta male antante inž. Hul je prišel na Sušak, da se v imenu zveze češkoslovaških turističnih društev dogovori glede organizacije izletov češkoslovaških turistov v Jugoslavijo. V prihodnjem letu bi se zlasti organizirali veliki izleti na naš Jadran.

Udeležba naše države na svetovni razstavi v Brisliju (1935). Trgovinski muzej Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, obvešča, da je kr. vlada sklenila, da se naša država officialno udeleži svetovne razstave v Brisliju (Belgija), ki bo otvorjena aprila 1935 in bo trajala šest mesecev. Ureditev jugoslovanskega oddelka in celokupna organizacija našega nastopa na tej razstavi je poverjena ministrstvu trgovine in industrije, odnosno trgovinskemu muzeju. Po načrtu muzeja se bo moralo razstaviti v prvi vrsti: rudarstvo, gozdarstvo, vodne sile in javna dela, torej stroke, ki največ zanimajo belgijski in ostali zapadno-evropski kapital. Vzorci in podatki teh panog bodo razstavljeni v reprezentativnem oddelku razstavnih prostorov, dočim bodo proizvodi ostalih strok razstavljeni v posebnem oddelku, ki bo v zvezi z reprezentativnim oddelkom. Podrobnejše informacije dobijo interesi pri Trgovinskemu muzeju, Beograd, Miloša Velikog 29.

Brezposelnost v Avstriji. Zadnje čase pada brezposelnost v Avstriji. Ob koncu meseca septembra je padlo število za

Razno

OPOZORILO!

Podpisani Franc Rozman, likvidator tvrdke »Loli«, d. z. o. z. v likvidaciji v Mariboru, Koroška cesta 8, opozarjam cenjene odjemalce, ki imajo tvrdki še kaj za plačati, da sem upravičen kot likvidator za inkaso terjatev edino jaz in nihče drugi in sva-rim vsakogar, ki bi tvrdkine terjatve plačeval komu drugemu, ker bi bil primeran zahtevati v imenu tvrdke plačilo še enkrat. Zapadle zneske bom kasiral z ozirom na to, da se je lokal opustil, sam. Maribor, dne 1. oktobra 1934. Franc Rozman, likvidator tvrdke »Loli« družbe z o. z. v likvidaciji, Maribor, 4154

VABILO NA TRGATVENO VESELICO

združeno z veliko vrtno veselico, ki bo dne 7. oktobra pri »Lovskem domu«, nad »Tremi ribniki«. Na sporedu je tudi nagradno kegljanje. Začetek ob 9. uri jutraj. Nagradno streljanje, ples, ameriški zapor itd. Začetek ob 14. uri. Vstopnine ni! 4156

PRIPOROČAM

cenjenim damam svoj modni salon. Plašče, kostume, obleke izvršujem od 80 Din naprej elegantno in hitro. Damski modni salon Marija Klem-sche, Maribor, Trg svobode 6 4157

Posojilo

VEČJE POSOJILO
se dobi proti pupilarnovarni vknjižbi na mestno hišo. — Naslov v upravi. 4150

Sobo išče

LEPO PRAZNO SOBO
iščem za takoj. Ponudbe pod »Novo pohištvo« na upravo »Večernika«. 4153

Spomnite se CMD!
4149

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
oddam solidnemu gospodu takoj. Koseskega 15. 4129

OPREMLJENO SOBO
z uporabo terase in kopalnice oddam ob Tomšičevem drevoredu. Slomškova ul. 3, II. nadstr. 4155

Posest

HIŠA
na prodaj proti hranilnim knjižicam. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »390«. 4135

NOVO,
tristanovansko hišo, tik postaje Rače 44 prodam. 4072

LEPA HIŠA
z vrtom v Studenčih zelo ugodno naprodaj. Vprašati dopoldne Jože Vošnjakova ul. 21-II. 4152

Službo dobi

NATAKARICA
servirka, dobi takoj službo. Maribor, Jurčičeva ulica 7. 4136

RAZNAŠALCE
za raznašanje časopisov po Mariboru, Pobrežju in Tez-nem sprejem. Zglasijo naj se v Smetanovi ul. 44-I. 4159

Pouk

ANGLEŠKI POUK.
Miss Edith Oxley, Krekova ul. 18-II. 4151

Solidni elegantni okusni

in zelo poceni
v največji izbiri 4002

so Stavberjevi klobuki

Maribor. Ulica 10. oktobra

Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

Razglas.

Posojilnica v Mariboru razpisuje pet ustanovnih mest po Din 300.— dr. Franca Rapoca dijaške ustanove.

Pravico do ustanove imajo visokošolci slovenske narodnosti iz mariborskega in šoštanjskega okraja.

Prošnje z domovnico, zadnjim šolskim izpričevalom, ubožnim listom in z znamko za odgovor se naj vložijo do 15. oktobra t. l. v posojilniški pisarni v Narodnem domu.

Maribor, dne 2. oktobra 1934.

Dr. Viktor Kac.